

Spis rzeczy

Repetytorium z człowieka (Joanna Tokarska-Bakir)	9
„Nauka prędko gnije”	10
Infotainment	13
Starzenie się doświadczenia i obłudna teodycea	16
Zagadnienie nawyków	18
Przeciw iluzjom	22
Przedmowa	29
1. Wizje antropologii	31
Antropologia i etnologia	31
Koncepcja „czterech dziedzin wiedzy”	33
Teoria i etnografia	35
Paradygmaty antropologii	37
Pojęcie paradygmatu	38
Perspektywy diachroniczne, synchroniczne i interakcyjne	39
Społeczeństwo i kultura	41
Wizje historii antropologii	43
Podsumowanie	44
Dalsze lektury	45
2. Prekursorzy antropologii	46
Prawo natury i umowa społeczna	47
Wiek XVII	47
Wiek XVIII	49
Oświeceniowe definicje natury ludzkiej	50
Dziki dzieci	50
Orang-Outang	51
Wyobrażenia „dzikusa”	52
Myśl socjologiczna i antropologiczna	54
Tradycja socjologiczna	55
Monogeneza i poligeneza	56
Podsumowanie	58
Dalsze lektury	58

3. Podejścia ewolucjonistyczne	60
Tradycja antropologiczna i biologiczna	61
Ewolucjonizm unilinearny	63
Maine, Lubbock i Morgan	63
Matrylinearność kontra patrylinearność	65
Teorie „totemizmu”	68
Początki religii w ujęciu Tylora i Frazera	70
Ewolucjonizm uniwersalny	73
Childe	74
White	75
Ewolucjonizm multilinearny i ekologia kulturowa	75
Steward	76
Murdock	76
Neodarwinizm	78
Socjobiologia	78
Rewolucja symboliczna?	80
Aktualne nurty ewolucjonistyczne	81
Podsumowanie	82
Dalsze lektury	83
4. Dyfuzjonizm i teorie arealu kulturowego	84
Filologia, Müller i Bastian	84
<i>Tradycja filologiczna. Dyfuzjonizm przed dyfuzjonistami?</i>	85
Dyfuzjonizm właściwy	87
Dyfuzjonizm niemiecko-austriacki	87
Dyfuzjonizm brytyjski	90
Dyfuzjonizm dziś?	91
Koncepcje regionalne i koncepcje arealu kulturowego	92
Teoria arealu kulturowego w antropologii amerykańskiej	93
Porównanie regionalne, tradycje narodowe i tradycje regionalne	96
Podsumowanie	98
Dalsze lektury	99
5. Funkcjonalizm i funkcjonalizm strukturalny	100
Prekursorzy funkcjonalizmu i analogia organiczna	101
Socjologia Durkheima	103
Funkcjonalizm Malinowskiego	105
Funkcjonalizm a praca terenowa	106
Naukowa teoria kultury?	108
Funkcjonalizm strukturalny Radcliffe'a-Browna	110
Przyrodnicza nauka o społeczeństwie?	111
Funkcja, struktura i forma strukturalna	112
Struktura semantyczna czy struktura społeczna?	114
Dwie teorie totemizmu	116

Oddziaływanie Malinowskiego i Radcliffe'a-Browna	118
Podsumowanie	120
Dalsze lektury	120
6. Podejścia akcjonistyczne, procesualne i marksistowskie	122
Podejścia akcjonistyczne i procesualne	123
Prekursorzy w socjologii	123
Prekursorzy w antropologii	125
Transakcjonizm	126
Szkoła manchesterska	128
Podejścia marksistowskie	131
Główne pojęcia antropologii marksistowskiej	132
Marksizm strukturalny Godeliera	134
Marksizm „ziemi i pracy” Meillassoux	135
Ekonomia polityczna i teoria globalizacji	136
Trzy dyskusje etnograficzne	138
Friedman kontra Leach. Ekonomia polityczna Kaczinów	138
Wilmsen kontra Lee. Historia i etnografia pustyni Kalahari	141
Obeyesekere kontra Sahlins. Śmierć kapitana Cooka	142
Podsumowanie	144
Dalsze lektury	145
7. Od relatywizmu do kognitywistyki	146
Boas i powstanie relatywizmu kulturowego	147
Kultura i osobowość	149
Myślenie pierwotne?	153
Antyrelatywizm Lévy-Bruhla	153
Relatywizm językowy Whorfa	156
Krytyka koncepcji Whorfa	158
Dyskusja o racjonalności	159
W stronę kognitywistyki	161
Semantyka strukturalna	161
Antropologia kognitywna	163
Etonauka	166
Podsumowanie	168
Dalsze lektury	169
8. Strukturalizm. Od językoznawstwa do antropologii	170
De Saussure i językoznawstwo strukturalne	171
De Saussure	171
Podstawowe pojęcia językoznawstwa de Saussure'a	172
Szkoła praska	174
Lévi-Strauss i antropologia strukturalna	175
Strukturalizm, wzór oraz idee	178
Elementarne struktury pokrewieństwa	179
Trójkąt kulinarny	182

Mit Edypa	183
Strukturalizm i tradycje narodowe w antropologii	187
Podsumowanie	189
Dalsze lektury	190
9. Poststrukturaliści, feministki i (Inni) niezależni badacze	191
Poststrukturalizm i antropologia	192
Derrida, Lacan i Althusser	192
Teoria praktyki Bourdieu	194
Teoria wiedzy i władzy Foucaulta	197
Feminizm w antropologii	198
Od badań nad płcią kulturową do antropologii feministycznej	198
Płeć kulturowa jako konstrukcja symboliczna	200
Płeć kulturowa jako złożony zbiór relacji społecznych	201
Wpisanie w ciało	203
Dwoje niezależnych eklektyków	204
Struktura i konflikt. Bateson o charakterze narodowym	204
Struktura i działanie. Douglas o siatce i grupie	207
Podsumowanie	211
Dalsze lektury	212
10. Podejścia interpretacyjne i postmodernistyczne	213
Interpretacyjne podejście Evansa-Pritcharda	215
Interpretacjonizm Geertza	218
Antropologia w niespokojnych czasach	221
Refleksyjność i refleksywizm	221
Orientalizm, okcydentalizm i globalizacja	224
Postmodernizm i antropologia postmodernistyczna	226
Powrót do relatywizmu	227
„Pisanie kultury”	228
Problemy z postmodernizmem	232
Podejścia mieszane. W kierunku kompromisu?	234
Podsumowanie	236
Dalsze lektury	238
11. Wnioski	239
Tradycje narodowe a przyszłość teorii antropologicznej	239
Dalsze rozważania o historii antropologii	242
Podsumowanie	244
Słownik terminów	247
Indeks osób	268
Indeks rzeczowy	278
Spis tabel	295
Spis rysunków	296